

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu „Consolidarea dimensiunii sociale a uniunii economice și monetare”

COM(2013) 690 final

(2014/C 67/24)

Raportor general: **Georgios DASSIS**

La 4 octombrie 2013, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Comisia a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu „Consolidarea dimensiunii sociale a uniunii economice și monetare”

COM(2013) 690 final.

La 17 septembrie 2013, Biroul a însărcinat Secțiunea pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și cetățenie cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă.

Având în vedere caracterul urgent al lucrărilor, Comitetul Economic și Social European l-a numit pe dl Georgios DASSIS raportor general în cadrul celei de-a 493-a sesiuni plenare din 16 și 17 octombrie 2013 (ședința din 17 octombrie) și a adoptat prezentul aviz cu 157 de voturi pentru, 3 voturi împotriva și 19 abțineri.

1. Observații generale

1.1 Criza economică și financiară fără precedent care a lovit statele membre din zona euro cu o duritate deosebită a expus, totodată, slăbiciunile structurale ale Europei în general. A dezvăluit o legătură clară între ratele foarte ridicate ale șomajului, presiunea asupra bugetelor naționale, declinul social și tulburările sociale. Este adevărat că bugetele naționale trebuie să fie echilibrate, dar trebuie spus că reducerile au avut efecte negative asupra educației, politicilor active privind piața forței de muncă și protecției sociale. Creșterea ratei șomajului și a sărăciei a avut un impact negativ asupra competențelor și capacității de inserție profesională a forței de muncă, afectând, de asemenea, capacitatea întreprinderilor de a se dezvolta și de a crea locuri de muncă, ceea ce la rândul său subminează redresarea economică.

1.2 În țările cele mai afectate din Uniune, a devenit evident faptul că criza economică și socială s-a transformat și într-o criză politică, extremiștii și mișcările politice nedemocratice câștigând în popularitate. Necesitatea contracarării acestei tendințe, prin acțiuni concrete la nivel european, național și local, este o chestiune de maximă urgență.

1.3 Piața internă ar trebui să fie un proiect economic și social. Ea a contribuit la prosperitatea și creșterea numărului de locuri de muncă în toate statele membre ale UE. Finalizarea pieței interne și sporirea eficienței și coeziunii sociale sub egida Strategiei Europa 2020 sunt esențiale pentru a permite Europei să iasă mai repede din criză.

1.4 În acest context, Comitetul a examinat cu interes considerabil Comunicarea Comisiei ca o primă contribuție la viitoarele dezbateri și decizii ale Consiliului European privind consolidarea dimensiunii sociale a uniunii economice și monetare.

1.5 Solicită Comisiei să-și actualizeze și să-și consolideze politica în lumina acestor discuții, pentru a realiza în continuare progrese, în special în ceea ce privește utilizarea proactivă a indicatorilor privind ocuparea forței de muncă și incluziunea socială.

1.6 Comitetul a sprijinit în mod constant măsurile de intensificare a investițiilor sociale, o mai bună orientare a fondurilor europene către politici sociale și de ocupare a forței de muncă fiabile, o inițiativă specifică privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și o garanție pentru tineret, precum și o mai bună mobilitate transfrontalieră. Prin urmare salută atenția sporită acordată acestor domenii politice. De asemenea, salută dialogul social consolidat prevăzut ca parte a procesului semestrului european.

1.7 Comitetul împărtășește opinia Comisiei conform căreia consolidarea dimensiunii sociale ar ajuta statele membre să își realizeze potențialul în ceea ce privește creșterea gradului de ocupare a forței de muncă, îmbunătățirea coeziunii sociale și prevenirea unor disparități și mai mari. Sprijină în special ideea de a intensifica supravegherea ocupării forței de muncă și a dezechilibrelor sociale în cadrul UEM printr-o monitorizare sistematică a ratelor șomajului, a tinerilor neîncadrați în muncă și care nu urmează un program de formare sau educație, a veniturilor gospodăriilor, a sărăciei și a inegalității.

1.8 *Tabloul de bord* propus privind ocuparea forței de muncă și dezechilibrele sociale, bazat pe indicatori-cheie și praguri, ar trebui prin urmare să detecteze în mod proactiv evoluțiile asimetrice și efectele de contagiune asupra performanței economice generale. Acest sistem de monitorizare ar trebui să declanșeze atunci când este necesar un mecanism de ajustare și

un răspuns politic eficient, așa cum este cazul cu dezechilibre economice și financiare similare. Prin urmare, Comitetul împărtășește punctul de vedere al Consiliului European din 27 și 28 iunie 2013, conform căruia cadrul de indicatori sociali și privind ocuparea forței de muncă avut în vedere reprezintă un „prim pas” către o dimensiune socială mai cuprinzătoare a UEM ⁽¹⁾.

1.9 Comitetul și-a exercitat rolul consultativ în etapa de pregătire a viitoarelor discuții ale Consiliului European prin avizul său din 22 mai 2013 ⁽²⁾ și își reiterează apelul la consolidarea în continuare a dimensiunii sociale a UEM.

2. Observații specifice

2.1 În comunicarea sa, Comisia Europeană propune o serie de inițiative pentru consolidarea dimensiunii sociale a UEM punând un accent special pe trei puncte:

- supravegherea consolidată a ocupării forței de muncă și a provocărilor sociale și coordonarea politicii,
- solidaritate sporită și acțiuni în domeniul ocupării forței de muncă și al mobilității lucrătorilor,
- dialog social consolidat.

2.2 Comitetul este de acord cu nevoia de a consolida dimensiunea socială a UEM și ar dori să sublinieze următoarele:

În ceea ce privește monitorizarea consolidată a ocupării forței de muncă și a provocărilor societale și coordonarea politicii

2.3 Consolidarea bugetară și guvernarea economică a UE nu pot fi susținute fără forme echivalente de consolidare socială și de guvernare socială. Nivelul actual al decalajelor sociale europene subminează redresarea, creșterea economică și coeziunea. CESE afirmă că semestrul european trebuie să includă indicatori referitori la ocuparea forței de muncă și incluziunea socială în același cadru de supraveghere care se aplică și coordonării economice și reformelor structurale. Obiectivele cuantificabile din domeniul social și al ocupării forței de muncă trebuie să fie pe măsura obiectivelor referitoare la datorie și deficit, incluzând mecanisme de ajustare și solidaritate similare pentru a redresa dezechilibrele sociale și a promova investițiile sociale.

2.4 CESE recunoaște că investițiile sociale și de reînnoire economică realizate de UE și statele membre necesită mai mult decât structuri formale de guvernare și mecanisme statutare. De aceea, societatea civilă organizată și cetățenii

europeni individuali au o miză proprie și un rol de jucat. Responsabilitatea participativă pentru proiectul european este esențială.

2.5 Cu toate acestea, Comitetul subliniază și faptul că îmbunătățirile sociale durabile necesită abordarea la sursă a problemelor structurale în statele membre. Competitivitatea globală, creșterea economică și o dimensiune socială puternică sunt elemente-cheie pentru ca Europa să depășească criza. Indicatorii de politică socială propuși recent trebuie utilizați pentru a consolida reformele pe termen scurt și lung.

În ceea ce privește solidaritate sporită și acțiunile în domeniul ocupării forței de muncă și al mobilității lucrătorilor

2.6 Așa cum argumentează Comisia în comunicarea sa, mobilitatea transfrontalieră a lucrătorilor este un element important pentru conservarea locurilor de muncă și a competitivității și pentru crearea de noi locuri de muncă care să le înlocuiască pe cele suprimate în procesul de restructurare economică.

2.7 Pentru a reduce în continuare obstacolele actuale în calea mobilității lucrătorilor, ar trebui luate măsuri suplimentare prin care să se asigure că informațiile legate de dreptul muncii și drepturile sociale sunt puse la dispoziția lucrătorilor mobili, în propria lor limbă. Ar trebui să se garanteze lucrătorilor și un drept specific la consiliere. Structurile de consiliere ar trebui să colaboreze strâns cu partenerii sociali și cu EURES și să asigure că lucrătorii mobili sunt informați deja în țara de origine despre condițiile sociale și legale din țările de destinație.

2.8 Investițiile sociale vin în ajutorul cetățenilor. Ele influențează în mod pozitiv capacitățile și competențele cetățenilor, favorizând participarea lor la viața socială și la piața forței de muncă. Astfel, ele generează mai multă bunăstare, contribuie la relansarea economiei și fac ca UE să iasă din criză mai puternică, mai unită și mai competitivă.

2.9 Investițiile sociale direcționate nu sunt numai un garant al progresului social și societal, ci ele sporesc în același timp și competitivitatea. Mai ales într-o perioadă care stă sub semnul unei rate neîntâlnit de mari, dramatice a șomajului, cu un nivel crescând al sărăciei, investițiilor în statul social le revine, în plus, un rol central pentru consolidarea coeziunii și a integrării sociale și combaterea excluziunii sociale și a sărăciei. Aceste investiții trebuie să garanteze eficiența.

2.10 CESE subliniază în mod clar că dimensiunea socială a UEM necesită instrumente, indicatori și obiective calitative și cantitative clare care să fie la fel de efective ca și obligațiile financiare și economice ale UEM. De asemenea, în cazul în care nu există un consens sau o voință politică suficiente, CESE ar propune Consiliului European să facă uz de opțiunea cooperării consolidate în cadrul UEM, cu resurse financiare proprii, un fond social suplimentar, un Pact privind progresul social și standarde sociale, obiective și mecanisme de stabilizare pe măsura mecanismelor de stabilizare fiscale, bugetare și monetare.

⁽¹⁾ Concluziile Consiliului European – 27 și 28 iunie 2013, EUCO 104/13, punctul 14 litera (c).

⁽²⁾ JO C 271, 19.9.2013, p. 1-7.

În ceea ce privește dialogul social consolidat

2.11 Comitetul adoptă o poziție favorabilă față de propunerile Comisiei de a îmbunătăți implicarea partenerilor sociali în coordonarea politicilor economice și de ocupare a forței de muncă la nivel european. Dialogul social joacă un rol important la toate nivelurile, contribuind la găsirea unor soluții care reflectă punctele de vedere atât ale angajatorilor, cât și ale lucrătorilor și clădind înțelegerea și încrederea care sunt esențiale pentru reformarea piețelor europene ale forței de muncă și consolidarea structurii sociale.

2.12 Comitetul ia notă, de asemenea, de faptul că viitorul dialogului social, inclusiv al dialogului tripartit, este deja discutat de către partenerii sociali.

Bruxelles, 17 octombrie 2013

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Henri MALOSSE
